

Operații cu relații binare (între două mulțimi nu neapărat egale) și tipuri de relații binare pe o mulțime

Handwritten definitions of binary relations on a chalkboard:

- $A \in \text{Set}; R \subseteq A \times A = A^2$
- $B, C \in \text{Set}; R \subseteq A \times B, S \subseteq B \times C, \text{ so } R \circ S \subseteq A \times C$
- $R \rightarrow \text{refl} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a \in A) (a, a) \in R \Leftrightarrow \Delta_A \subseteq R$
- $\Delta_A = \{(a, a) \mid a \in A\}$
- $R \rightarrow \text{irefl} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\exists a \in A) (a, a) \notin R \Leftrightarrow \Delta_A \cap R = \emptyset$
- $(\forall a, b \in A) (a \Delta_A b \Leftrightarrow a = b)$
- $R \rightarrow \text{sim} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) (a, b) \in R \Rightarrow (b, a) \in R \Leftrightarrow R \subseteq R^{-1} \Leftrightarrow R^{-1} \subseteq R \Leftrightarrow R = R^{-1}$
- $\{(a, b) \in A \times C \mid (\exists c \in B) (a, c) \in R \wedge (c, b) \in S\}$
- $R \rightarrow \text{antisim} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) (a, b) \in R \wedge (b, a) \in R \Rightarrow a = b \Leftrightarrow R \cap R^{-1} \subseteq \Delta_A$
- $BA \Rightarrow A^{-1} = \{(b, a) \in B \times A \mid (a, b) \in A\}$
- $R \rightarrow \text{asim} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) (a, b) \in R \Rightarrow (b, a) \notin R \Leftrightarrow (\exists a, b \in A) (a, b) \in R \wedge (b, a) \notin R \Leftrightarrow R \cap R^{-1} = \emptyset$
- $R \rightarrow \text{trans} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b, c \in A) (a, b) \in R \wedge (b, c) \in R \Rightarrow (a, c) \in R \Leftrightarrow R \circ R \subseteq R$
- $R \rightarrow \text{totală} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) (a \neq b \Rightarrow ((a, b) \in R \text{ sau } (b, a) \in R))$
- $R \rightarrow \text{completă} \stackrel{\text{def}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) ((a, b) \in R \text{ sau } (b, a) \in R) \Leftrightarrow A^2 \subseteq R \cup R^{-1} \Leftrightarrow A^2 = R \cup R^{-1}$

În plus: R e completă $\Leftrightarrow R$ e reflexivă și totală.

R este (relație de) preordine $\Leftrightarrow^{\text{def.}}$ R e reflexivă și tranzitivă

R este (relație de) echivalență $\Leftrightarrow^{\text{def.}}$ R e preordine simetrică

R este (relație de) ordine $\Leftrightarrow^{\text{def.}}$ R e preordine antisimetrică

R este (relație de) ordine totală $\Leftrightarrow^{\text{def.}}$ R e relație de ordine și relație totală (totală în acest sens specific cazului relațiilor pe o mulțime) $\Leftrightarrow^{\text{ordinile sunt reflexive}}$ R e relație de ordine și relație completă

R este (relație de) ordine strictă $\Leftrightarrow R$ e asimetrică și tranzitivă $\Leftrightarrow R$ e ireflexivă și tranzitivă

Dacă $A \neq \emptyset$, atunci $\Delta_A \neq \emptyset$, așadar nu există relații binare simultan reflexive și ireflexive pe A (dacă R ar fi reflexivă și ireflexivă, atunci $\emptyset \neq \Delta_A = \Delta_A \cap R = \emptyset$; contradicție), așadar nu există relații

de ordine care să fie și relații de ordine strictă pe A . (Noțiunile de ordine și ordine strictă generalizează relațiile \leq , respectiv $<$ de pe mulțimile \mathbb{N} , \mathbb{Z} , \mathbb{Q} , \mathbb{R} ; de aici provin aceste denumiri.)

Detalii pentru o parte dintre caracterizările acestor tipuri de relații binare pe o mulțime

Amintesc că, dacă A și B sunt mulțimi, atunci prin $(a,b) \in A \times B$ subînțeleg $a \in A$ și $b \in B$, când este clar la ce mulțimi mă refer (nu intră altele în discuție), deci nu sunt în cazuri precum: $(a,b) \in \mathbb{N} \times \mathbb{Z} \times \mathbb{Q}$.

Standard mode

$$Q \subseteq R \Leftrightarrow Q^{-1} \subseteq R^{-1}$$

$$\nleftrightarrow$$

$$Q \supseteq R \Leftrightarrow Q^{-1} \supseteq R^{-1}$$

$$\Downarrow$$

$$Q \subsetneq R \Leftrightarrow Q^{-1} \subsetneq R^{-1}$$

$$Q \subseteq R \Leftrightarrow (\forall (a,b) \in A \times B) ((a,b) \in Q \Rightarrow (a,b) \in R)$$

$$\Leftrightarrow (\forall (b,a) \in B \times A) ((b,a) \in Q^{-1} \Rightarrow (b,a) \in R^{-1})$$

$$\Leftrightarrow Q^{-1} \subseteq R^{-1} \quad (*)$$

Standard mode

Let $A \subseteq S$ s.t. $R \subseteq A \times A = A^2$.

$\Delta_A = \{(a, a) \mid a \in A\} \subseteq A^2$

$R \rightarrow \text{refl} \Leftrightarrow (\forall a \in A) ((a, a) \in R) \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow (\forall a, b \in A) (a = b \Rightarrow (a, b) \in R)$

$\Leftrightarrow (\forall a \in A) (\forall b \in A) (a = b \Rightarrow (a, b) \in R) \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow (\forall (a, b) \in A^2) ((a, b) \in \Delta_A \Rightarrow (a, b) \in R)$

$\Leftrightarrow \Delta_A \subseteq R$

$R \rightarrow \text{sym.} \stackrel{\text{def.}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b \in A) ((a, b) \in R \Rightarrow (b, a) \in R)$

$\Leftrightarrow (\forall (a, b) \in A^2) ((a, b) \in R \Rightarrow (b, a) \in R) \Leftrightarrow R \subseteq R^{-1}$

$\stackrel{(*)}{\Leftrightarrow} R^{-1} \subseteq (R^{-1})^{-1} \Leftrightarrow R^{-1} \subseteq R \Leftrightarrow R = R^{-1}$

$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow p \Rightarrow q)$

16

Standard mode

$R \rightarrow \text{trans} \stackrel{\text{def.}}{\Leftrightarrow} (\forall a, b, c \in A) ((a, b), (b, c) \in R \Rightarrow (a, c) \in R) \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow R \circ R \subseteq R$

$\stackrel{**}{=} \{ (a, c) \in A^2 \mid (\exists b \in A) ((a, b), (b, c) \in R) \}$

$\stackrel{**}{\Rightarrow} \text{Fie } (a, c) \in R \circ R \Leftrightarrow a, c \in A \wedge$

$(\exists b \in A) ((a, b), (b, c) \in R) \Rightarrow (a, c) \in R$

$\Rightarrow R \circ R \subseteq R$

$\stackrel{**}{\Leftarrow} \text{Fie } a, b, c \in A \text{ s.t. } (a, b), (b, c) \in R \Rightarrow$

$\Rightarrow (a, c) \in R \circ R \subseteq R \Rightarrow (a, c) \in R$

16

$$(a,b) \in \bigcup_{i \in I} A_i^2$$

$$(a,b) \in A_i^2$$

$$\{(a,b) \in A^2 \mid (\exists i \in I)(a,b \in A_i)\} = \bigcup_{i \in I} A_i^2$$

$$\text{Eq}(A) \xrightarrow{\sim} \text{Part}(A) = \{A_i \mid i \in I\} = \{A_i \mid i \in I\}$$

$$\{(A_i \in \text{Part}(A^2) \mid \Delta_A \subseteq A_i, A_i = A_i^{-1}, A_i \cap A_j = \emptyset \text{ for } i \neq j\} \xrightarrow{\sim} A/\sim = \{a/\sim \mid a \in A\}$$

$(\forall i,j \in I)(i \neq j \Rightarrow A_i \cap A_j = \emptyset)$
 $\bigcup_{i \in I} A_i = A$

$$a/\sim = b/\sim \iff a \sim b$$

$$a/\sim \neq b/\sim \iff a/\sim \cap b/\sim = \emptyset$$

$$\{a \in A \mid a \sim b\}$$

